

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

معنای اماره و ظن معتبر

جلسه ۲۸۱

استاد نجار زاده

معنای کلمه «اماره» و «ظن معتبر»

بعد از اینکه بیان شد که حجت و اماره مترادف هم هستند در اصطلاح اصولیون، باید بگوییم که بسیاری از مواقع، اصولیون، کلمه اماره را در معنای ظن معتبر استعمال می‌کنند؛ که شاید اینگونه به نظر برسد که این دو کلمه نیز مترادف هستند؛ اما در حقیقت، این استعمال، تسامح و از باب مجاز است و مجاز بودن آن دو حالت می‌تواند داشته باشد:

۱- یا از جهت اطلاق سبب بر مسبب (ظن مسبب اماره باشد).

۲- یا از جهت اطلاق مسبب بر سبب (اماره ای که سبب ظن است).

نکته: دلیل و منشأ این تسامح، این است که اماره به این دلیل معتبر و حجت قرار داده شده از طرف شارع، که مفید ظن معتبر است؛ لذا بجای هم استعمال می‌شوند.